

ingediend op **1617** (2022-2023) – Nr. 1
8 maart 2023 (2022-2023)

Voorstel van decreet

van Marino Keulen, Paul Van Miert, Karin Brouwers,
Rita Moors, Martine Fournier en Bert Maertens

tot wijziging van artikel 23 en 27/1
van de wet van 16 maart 1968
betreffende de politie over het wegverkeer

TOELICHTING

1. Algemene toelichting

Met dit voorstel van decreet worden wijzigingen aangebracht in de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer, hierna de Wegverkeerswet te noemen.

In eerste instantie wordt artikel 23, §3, eerste lid, van de Wegverkeerswet gewijzigd. Met die wijziging wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om de voorwaarden en nadere regels te bepalen voor de instellingen of de personen die onderricht verstrekken aan de niet-professionele begeleiders van kandidaten voor een rijbewijs.

Het voorstel van decreet vervangt daarnaast ook artikel 23, §4, van de Wegverkeerswet. Die paragraaf heeft betrekking op de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de bevoegdheden en de taken die te maken hebben met de scholing en de examens over de kennis en de vaardigheid die nodig zijn om voertuigen van elke categorie te besturen, en met de vakbekwaamheid.

Het opnemen van de essentiële elementen voor de verwerking van persoonsgegevens is verplicht ingevolge artikel 6, 3, van de algemene verordening gegevensbescherming (verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG).

Hoewel de huidige rechtsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens in het verleden door zowel de Raad van State als de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens al als voldoende werd beschouwd, wordt ten voordele van de rechten van de betrokkenen die rechtsgrond verder verfijnd en verduidelijkt.

Het Grondwettelijk Hof en de Raad van State zijn van oordeel dat, ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, de volgende elementen in beginsel 'essentiële elementen' van de verwerking van persoonsgegevens uitmaken, die in de wet zelf moeten worden vastgesteld:

- 1° de categorieën van verwerkte gegevens;
- 2° de categorieën van betrokken personen;
- 3° de met de verwerking nagestreefde doelstellingen;
- 4° de categorieën van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens;
- 5° de maximumtermijnen voor het bewaren van de gegevens.

Met deze wijziging worden de essentiële elementen voor de verwerking van persoonsgegevens verder verfijnd.

Tot slot wordt in artikel 27/1, eerste lid, van de Wegverkeerswet een punt 7°/1 ingevoegd. Daarmee wordt een bijkomende rechtsgrond gecreëerd voor de heffing van een retributie voor het volgen van verplichte opleidingen en bijscholingen door niet-professionele begeleiders van kandidaten voor een rijbewijs. Op basis daarvan komt het aan de Vlaamse Regering toe om de bedragen en de wijze waarop de retributies moeten worden voldaan, alsook de procedure bij niet-naleving ervan te bepalen.

2. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid. Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Artikel 2

Punt 1°

Artikel 23, §3, van de Wegverkeerswet bevat een aantal rechtsgronden die het de Vlaamse Regering mogelijk maken om de voorwaarden en nadere regels te bepalen voor de personen of instellingen die in het eerste lid worden opgesomd.

Met artikel 2, 1°, wordt aan artikel 23, §3, eerste lid, 2°, van de Wegverkeerswet een punt d) toegevoegd. Met die bepaling wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om ook de voorwaarden en nadere regels te bepalen voor de instellingen en hun personeel of de personen die onderricht verstrekken aan de niet-professionele begeleiders van kandidaten voor een rijbewijs. Het gaat om de personen die de kandidaten begeleiden tijdens hun rijopleiding zonder dat ze daarvoor betaald worden.

De Vlaamse Regering kan op grond daarvan onder meer regels uitvaardigen voor:

- het onderricht dat verstrekt wordt aan de niet-professionele begeleiders van kandidaten voor een rijbewijs en de personen die dat onderricht kunnen geven;
- de voorwaarden voor de organisatie van de instellingen of de personen die onderricht verstrekken;
- de administratief te vervullen verplichtingen (een planning, een aanwezigheidslijst enzovoort);
- de voorwaarden voor de lokalen of het didactisch materiaal waarvan gebruikge maakt mag worden;
- de wijze waarop de Vlaamse overheid op de hoogte wordt gebracht van het volgen van onderricht en de wijze waarop iemand kan aantonen onderricht te hebben gevolgd;
- enzovoort.

Punt 2°

Artikel 2, 2°, vervangt artikel 23, §4, van de Wegverkeerswet.

Artikel 23, §4, van de Wegverkeerswet bepaalt de essentiële elementen (doel-einden, categorieën van gegevens, verwerkingsverantwoordelijke, betrokkenen, bewaartermijn) van de verwerking van persoonsgegevens voor de reglementering over de scholing en de examens over de kennis en de vaardigheid die nodig zijn om voertuigen van elke categorie te besturen en de reglementering over de vakbekwaamheid.

Het eerste lid geeft de categorieën van persoonsgegevens aan die zullen worden verwerkt in het kader van de bevoegdheden en de taken met betrekking tot de scholing en de examens over de kennis en de vaardigheid die nodig zijn om voertuigen van elke categorie te besturen, en de vakbekwaamheid. In die lijst zijn ook de betrokkenen van de verwerking terug te vinden. Bij de verwerking van persoonsgegevens van de betrokkenen zal het in meerdere gevallen noodzakelijk zijn om de handtekeningen, rijksregistergegevens, identificatiegegevens en ondernemingsgegevens van de betrokkenen te verwerken.

Het tweede lid specificert verder dat bij de te verwerken gegevens ook medische gegevens en strafrechtelijke gegevens van de betrokkenen kunnen worden verzameld en verwerkt.

Het derde lid laat de Vlaamse Regering toe om de eerder opgelijste categorieën van persoonsgegevens verder te preciseren ten voordele van de rechten van de betrokkenen.

In het vierde tot met het zesde lid worden de doeleinden voor de verwerking van persoonsgegevens bepaald. Afhankelijk van het doeleinde zullen de persoonsgegevens worden geanonimiseerd. Opnieuw kan de Vlaamse Regering die doeleinden verder preciseren.

Het zevende lid geeft de Vlaamse Regering de mogelijkheid om te bepalen op welke wijze en voor welke doeleinden de verzamelde en verwerkte gegevens kunnen worden doorgestuurd naar andere bevoegde overheidsinstanties en entiteiten die belast zijn met een taak van openbaar belang ter uitvoering van de Wegverkeerswet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Het achtste en het negende lid hebben betrekking op de bewaartermijn van de gegevens, waarbij er een onderscheid wordt gemaakt tussen de gegevens die betrekking hebben op een erkenning, vergunning, toelating of aanwijzing, de gegevens die daar geen betrekking op hebben, en de gegevens die betrekking hebben op een dossier over de handhaving van de Wegverkeerswet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

In het tiende en laatste lid krijgt de Vlaamse Regering de bevoegdheid om de verwerkingsverantwoordelijke aan te wijzen.

Artikel 3

Uit artikel 173 van de Grondwet volgt dat van een persoon alleen een financiële bijdrage kan worden gevraagd, onder de vorm van een retributie, als daarvoor een decretale grondslag is.

Artikel 27/1 van de Wegverkeerswet bevat een opsomming van de diensten waarvoor de Vlaamse Regering een retributie kan bepalen.

Met artikel 3 wordt in artikel 27/1 van de Wegverkeerswet een bepaling ingevoegd. Op die manier wordt voorzien in een rechtsgrond voor de Vlaamse Regering om een retributie te bepalen voor het volgen van onderricht door de niet-professionele begeleiders van kandidaten voor een rijbewijs. De Vlaamse Regering kan ook het bedrag van die retributie en de wijze waarop aan de retributie moet worden voldaan, vaststellen.

Marino KEULEN
Paul VAN MIERT
Karin BROUWERS
Rita MOORS
Martine FOURNIER
Bert MAERTENS

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 23 van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer, het laatst gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° aan paragraaf 3, eerste lid, 2°, wordt een punt d) toegevoegd, dat luidt als volgt:

“d) aan de niet-professionele begeleiders van kandidaten voor een rijbewijs;”;

2° paragraaf 4 wordt vervangen door wat volgt:

“§4. In het kader van de bevoegdheden en de taken met betrekking tot de scholing en de examens over de kennis en de vaardigheid die nodig zijn om voertuigen van elke categorie te besturen, en met betrekking tot de vakbekwaamheid worden de volgende gegevens verwerkt:

- 1° de gegevens over het onderricht om een rijbewijs te verkrijgen, het onderricht in het kader van de voortgezette rijopleiding, het onderricht om een bewijs van vakbekwaamheid te behalen of te verlengen en het onderricht aan de personen die kandidaten begeleiden, over de personen die het onderricht volgen en over de instellingen en hun personeelsleden en de personen die het onderricht verstrekken, met inbegrip van de uitgereikte getuigschriften en attesten;
- 2° de gegevens over de examens om een rijbewijs en een bewijs van vakbekwaamheid te behalen en de examens tot herstel in het recht tot sturen, over de personen die de examens afleggen en over de instellingen en hun personeelsleden die de examens afnemen, met inbegrip van de uitgereikte getuigschriften en attesten;
- 3° de gegevens over de beroepen die worden ingediend in het kader van het behalen van een rijbewijs, de voortgezette rijopleiding en het behalen of verlengen van een bewijs van vakbekwaamheid, over de beslissingen die genomen zijn over die beroepen en over de instantie die over de beroepen beslist;
- 4° de gegevens over de rijopleiding en de afgelegde examens van bestuurders van voertuigen, met inbegrip van de documenten als bewijs daarvan;
- 5° de gegevens over de vakbekwaamheid van bestuurders van voertuigen, met inbegrip van de documenten als bewijs daarvan;
- 6° de gegevens in het kader van het toezicht op de rijgeschiktheid van de bestuurders en de kandidaat-bestuurders die lijden aan een vermindering van hun functionele vaardigheden, met inbegrip van de uitgereikte getuigschriften en attesten;
- 7° de gegevens over opleidingen en bijscholingen die georganiseerd worden voor personen die onderricht verstrekken of willen verstrekken en voor personen die examens afnemen of willen afnemen, over de personen die aan die opleidingen en bijscholingen deelnemen en over de instellingen en hun personeelsleden en de personen die de opleidingen en bijscholingen organiseren, met inbegrip van de uitgereikte getuigschriften en attesten;
- 8° de gegevens over de begeleiders van personen die onderricht verstrekken of willen verstrekken en van personen die examens afnemen of willen afnemen tijdens een opleiding of bijscholing;
- 9° de gegevens in het kader van aanvragen tot erkenningen, vergunningen en toelatingen, over de uitgereikte erkenningen, vergunningen en toelatingen en over de instellingen en hun personeelsleden en de personen die ze hebben aangevraagd en aan wie ze zijn uitgereikt;
- 10° de gegevens over geschorste erkenningen, vergunningen en toelatingen, de datum waarop de beslissing tot schorsing is genomen en de reden ervan;

- 11° de gegevens over de opgeheven en ingetrokken erkenningen, vergunningen en toelatingen, de datum waarop de beslissing tot opheffing en intrekking is genomen en de reden ervan;
- 12° de gegevens over het toezicht, de vaststellingen, de sancties en de maatregelen;
- 13° de contactgegevens en identificatiegegevens, met inbegrip van eventuele handtekeningen, rijksregistergegevens en ondernemingsgegevens, die noodzakelijk zijn bij de verwerking van de gegevens, vermeld in punt 1° tot en met 12°.

Bij de verwerking van de gegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen ook gegevens als vermeld in artikel 9, lid 1, en artikel 10 van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) worden verwerkt. De gegevens, vermeld in artikel 9, lid 1, van voormelde verordening, worden beperkt tot de vermelding dat de persoon al dan niet medisch geschikt is, zonder informatie over de eventuele aandoening.

De Vlaamse Regering kan de lijst van gegevens, vermeld in het eerste lid, inclusief de gezondheidsgegevens, verder preciseren.

De gegevens, vermeld in het eerste lid, worden verzameld en verwerkt voor de volgende doeleinden:

- 1° de uitvoering van de bevoegdheden en de taken, vermeld in of ter uitvoering van deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan;
- 2° het dossierbeheer;
- 3° het toezicht op en de handhaving van de bepalingen van deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan;
- 4° statistische doeleinden.

De gegevens die verzameld en verwerkt worden voor het doeleinde, vermeld in het vierde lid, 4°, worden geanonimiseerd.

De Vlaamse Regering kan, met behoud van de doeleinden, vermeld in het vierde lid, de nadere doeleinden van de verwerking vaststellen.

De Vlaamse Regering kan bepalen welke van de gegevens, vermeld in het eerste lid, kunnen worden uitgewisseld tussen of met andere bevoegde overheidsinstanties en entiteiten die belast zijn met een taak van openbaar belang ter uitvoering van deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan, en voor welke doeleinden als vermeld in het zesde lid. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden en nadere regels voor de gegevensuitwisseling bepalen.

De Vlaamse Regering stelt de maximale bewaartermijn van de gegevens vast.

De persoonsgegevens die verbonden zijn aan een erkenning, vergunning, toelating of aanwijzing worden niet langer bewaard dan vijf jaar na het verstrijken van de geldigheid van die erkenning, vergunning, toelating of aanwijzing. Persoonsgegevens die geen betrekking hebben op een erkenning, vergunning, toelating of aanwijzing kunnen gedurende de levensloop van de betrokken persoon worden bewaard. De gegevens met betrekking tot een dossier over de handhaving van deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan worden niet langer bewaard dan dertig jaar na de vaststelling van de inbreuk. De persoonsgegevens worden in ieder geval niet langer bewaard dan nodig is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt.

De Vlaamse Regering wijst de instantie aan die de verwerkingsverantwoordelijke is voor de verwerking van de gegevens, vermeld in het eerste lid.”.

Art. 3. In artikel 27/1, eerste lid, van dezelfde wet, ingevoegd bij het decreet van 9 oktober 2020, wordt een punt 7°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“7°/1 het volgen van verplichte opleidingen en bijscholingen door niet-professionele begeleiders van kandidaten voor een rijbewijs;”.

Marino KEULEN
Paul VAN MIERT
Karin BROUWERS
Rita MOORS
Martine FOURNIER
Bert MAERTENS